

Alejandro Casadesús Professor i escriptor

«La connexió entre mitjans i novel·la policíaca és molt òbvia, fins al punt que cada dia els nostres escriptors podrien fer novel·les negres simplement llegint la premsa. Els mitjans, en aquestes obres, tenen una funció molt important, perquè ens ajuden a transmetre informació i poden usar-se per reflectir la realitat»

Tot el que sigui divertit està molt renyit amb la crítica i amb l'acadèmia

Text i foto: **S. Bennasar**

Em trob amb Alejandro Casadesús -que acaba de publicar *Sobre Wallander y Montalbano. La novel·la policíaca de Henning Mankell y Andrea Camilleri* (Editorial Objeto perdido)- al pati de lletres de la que ha estat la seva casa durant una bona pila d'anys, la Universitat de Barcelona. Aquest home, que ara exerceix de professor a la Universitat de les Illes Balears i que hi ha introduït la novel·la negra, es va doctorar amb una tesi sobre quatre autors de novel·la negra, de la qual aquest *Sobre Wallander i Montalbano* és un resum dirigit als afeccionats al gènere i a això que se'n diu "el gran públic".

Com ha estat el procés de creació d'aquest llibre que parteix

de la vostra tesi doctoral?

La idea era acostar al públic lector alguns dels aspectes de l'obra de Henning Mankell i Andrea Camilleri i que poguessin accedir a aquests materials, que són la part central de la meua tesi doctoral, però amb un to una mica allunyat dels seus principals papers.

Quin ha estat el vostre eix d'acció, perquè no és gaire normal que en un assaig de novel·la negra es barregin autors mediterranis i nòrdics...

Doncs l'enfocament que hi faig no aplica paràmetres de crítica dels més actuals i no segueix la norma de divisió actual de la novel·la negra entre nord i sud ni els temes de separació entre gastronomia o el paper de la dona. Jo crec que més enllà d'això els paràmetres narratius de cada un

«La novel·la negra mallorquina té molta qualitat i és una excel·lent oportunitat per apropar-se a la realitat des de la perspectiva de la novel·la policíaca. Llàstima que els autors mallorquins no siguin prou coneguts»

dels autors són comparables entre si.

És a dir, que la base de la vostra anàlisi entre Mankell i Camilleri és l'estructuralisme?

Sí. El model és el de Genette, perquè consider que de tots els que tenim a l'abast és el millor per ajudar a entendre la novel·la policíaca. És un gènere molt determinat i amb paràmetres, i això és una cosa que sol passar amb la novel·la de gènere. Genette i la novel·la de gènere se solen dur bé.

Un dels aspectes que analitzau amb molta profusió és la relació que tenen els dos autors amb els mitjans de comunicació, un aspecte que sovint s'ignora però que també és ben determinant en la novel·la negra...

Però és que això no és un fenomen actual, sinó que ja el podem trobar en obres com *La clau de vidre* de Dashiell Hammett, en què en la lluita amb els capitosts ja es fan servir els mitjans de comunicació. La connexió entre

mitjans i novel·la policíaca és molt òbvia, fins al punt que cada dia els nostres escriptors podrien fer novel·les negres simplement llegint la premsa. Els mitjans, en aquestes obres, tenen una funció molt important: ens ajuden a transmetre informació i poden usar-se per reflectir la realitat.

Per què creis que, en canvi, la novel·la negra continua essent bastant ignorada i maltractada pels mitjans de comunicació i per la crítica?

Bé, s'ha de contextualitzar, perquè tenim una gran tradició d'estudis de gènere, però fora del context hispànic. Als Estats Units, Anglaterra o Alemanya hi ha una gran diferència i des dels anys quaranta la novel·la negra és un gènere que s'estudia amb tota normalitat, però en el nostre cas a la novel·la policíaca li han fet molt de mal les col·leccions dels anys setanta i vuitanta i els pulps, que l'han encasellada. A Espanya hi havia un parell d'autors de referència excepcionals però poca cosa més, i també hi ha un altre factor, que és que s'associa a l'entreteniment, i ja se sap que tot el que sigui divertit està molt renyit amb la crítica i amb l'acadèmia.

Precisament vós heu tingut l'atreviment d'entrar a l'àmbit acadèmic amb un tema que normalment no té bona fama ni acceptació...

Això és el resultat directe de dos factors: d'una banda, el lector cada vegada és més culte i s'interessa per saber què hi ha més enllà de la mera novel·la, i de l'altra pels estudis literaris, que han obert noves vies d'investigació. A més a més, es necessita cercar coses noves i cada vegada és més necessari apropar la universitat a la societat, i això també es pot fer estudiant aquests temes, que tenen un ampli públic lector.

Sé que també estau preparant un treball sobre la novel·la negra mallorquina, que veurà la llum durant el 2011. Com veis el panorama de la nostra novel·la negra actual?

Evidentment, té molta qualitat i és una excel·lent oportunitat per acostar-se a la realitat des de la perspectiva de la novel·la policíaca. La llàstima és que els autors mallorquins no siguin prou coneguts malgrat la seva producció, que és excel·lent. Ens trobam amb un problema de difusió i jo, com a mallorquí, crec que la lectura de moltes d'aquestes obres és imprescindible.